



Slovensko predsedstvo EU 2008
Slovenian Presidency of the EU 2008
La Présidence slovène de l'UE 2008

PROGRAM SLOVENSKEGA PREDSEDO VANJA NA PODROČJU PROMETA



Slovensko predsedstvo EU 2008
Slovenian Presidency of the EU 2008
La Présidence slovène de l'UE 2008

PROGRAM SLOVENSKEGA PREDSEDOVANJA NA PODROČJU PROMETA

Slovenija se bo med svojim predsedovanjem na prometnem področju osredotočila na poglavitne zadeve, o katerih se razpravlja v državi, pa tudi na ravni EU, in sicer na:

- prometno varnost,
- železniški promet,
- Zahodni Balkan, podelitev mandata za prometno pogodbo,
- program Galileo.

1. Prometna varnost

Prometna varnost je področje, na katerem čaka Slovenijo in EU še veliko nalog. Okrepitev prometne varnosti je eden od ciljev prometne politike Slovenije, ki se povezuje s ciljem Evropske komisije iz bele knjige o evropski prometni politiki do leta 2010. EU si je zastavila velikopotezni načrt zmanjšati število smrtnih žrtev na cestah do leta 2010 za polovico (s 50 tisoč na 25 tisoč). Poleg cestne posveča pozornost tudi varnosti vsem drugim prevoznim področjem – letalstvu, pomorstvu in železnicam.

1.1. Varnost cestnega prometa

Varnost cestnega prometa se je v zadnjih letih, predvsem s sprejetjem ukrepov na evropski, nacionalni in lokalni ravni, v državah članicah postopno izboljševala. Kot podlaga uresničevanju velikopoteznega cilja prometne politike je bil leta 2003 sprejet Evropski akcijski program za varnost cestnega prometa – Razpolovitev števila žrtev v prometnih nesrečah v Evropski uniji do leta 2010, zato da število smrtnih žrtev do leta 2010 ne bi preseglo 25 tisoč.

Ob postopnem približevanju zahtevnemu cilju akcijskega programa se je Evropska unija v letu 2007 prvič spopadla z dejstvom, da cestnoprometna varnost ni zadovoljiva, saj ima večina evropskih držav več kakor 10-odstotno povečanje števila mrtvih. Za Slovenijo je ugotovljeno, da se v Evropski uniji uvršča med prometno manj varne države. V letu 2006 smo morali, skupaj s številnimi drugimi evropskimi državami, uvideti neugodni trend stanja varnosti na cestah, ki se nadaljuje tudi v letu 2007.

Zaradi navedenega si bo Slovenija med predsedovanjem na evropski in tudi na nacionalni ravni prizadevala voditi področje cestnoprometne varnosti tako, da bo z delom, ravnanjem in zakonodajo prispevala k uresničevanju omenjenega cilja. Ob upoštevanju načela skladnega, varnega in trajnostnega razvoja prometa ter predvsem pravne usklajenosti zakonodaje med članicami bo po predstavitvi predloga **direktive o čezmejnem sankcioniranju prekrškov pri varnosti cestnega prometa** pripravila poročilo o napredku. Poleg tega si bo prizadevala doseči politični dogovor o boljšem upravljanju **varnosti cestne prometne infrastrukture v vseevropskem prometnem omrežju**. Med predsedovanjem bo dejavno sodelovala pri organizaciji različnih mednarodnih in evropskih dogodkov, povezanih s cestnoprometno varnostjo.



1.2. Varnost prevoza po morju

Prevoz po morju predstavlja glede na količino prevoženega tovora eno najvarnejših prometnih oblik. Toda nesreče, kakršni sta Erika in Prestige, pa tudi nesreče iz zadnjega obdobja v Črnem morju in ob korejski obali, so nam v opomin, da je treba za varno plovbo narediti še več. Podobne katastrofe v Jadranskem morju bi imele nepopravljive posledice za celotno Skupnost. Zato se bo Slovenija med predsedovanjem trudila razviti visoko stopnjo varnosti v pomorskem prometu. V ta namen bo dejavno nadaljevala obravnavo **tretjega paketa zakonodajnih predlogov o pomorski varnosti**. Svoje delovanje bo usmerila predvsem v:

- čim hitrejše doseganje napredka pri obravnavi zakonodajnih aktov tretjega pomorskega paketa, za katerega je Svet že dosegel politično soglasje (morebitni dogovor z Evropskim parlamentom za začetek druge obravnave);
- nadaljevanje obravnave zadnjih dveh predlogov, za katera Svet še ni sprejel političnega soglasja, in sicer: predloga **direktive o izpolnjevanju zahtev države zastave** in predloga **direktive o civilni odgovornosti in finančnih jamstvih lastnikov ladij**.

1.3. Varnost v zračnem prometu

Za zagotavljanje **varnosti v zračnem prometu** bo izboljšana normativna ureditev, nadzor varnosti in uvedene nove tehnologije opravljanja zračnega prometa.

Evropska zakonodaja o letalski varnosti se dopolnjuje glede **skupnega evropskega neba**, kar vključuje izvedbene predpise k uredbi o enotnem evropskem nebu, ki podrobneje urejajo nekatera vprašanja opravljanja navigacijskih služb zračnega prometa, vključno z ustanovitvijo skupnega **podjetja SESAR**, ki mora pripraviti nove tehnične in tehnološke rešitve.

Republika Slovenija bo med predsedovanjem namenila pozornost poročilu Evropske komisije o **enotnem evropskem nebu**. To poročilo bo upoštevalo potrebne reforme upravljanja zračnega prometa.

Prav tako se bo posvetila **projektu posodobitve upravljanja zračnega prometa v Evropi**, to je **SESAR**, ki predstavlja tehnološki del regulativnega okvira enotnega evropskega neba, in zlasti **glavnemu načrtu**, ki ga bo pripravila Evropska komisija in poslala v odobritev Svetu.



1.4. Varnost v železniškem prometu

Varnost železniškega prometa se je v zadnjem desetletju glede na število izrednih dogodkov in motenj, pa tudi višino povzročene škode stalno izboljševala. Žal to ne velja za izredne dogodke na nivojskih prehodih ceste z železnico. Varnosti na tem področju bo treba tudi v prihodnje namenjati pozornost z večjimi naložbami v tehnično zavarovanje prometa, v vzdrževanje in posodobitev infrastrukture in vozil ter v povezljivost prometnega sistema. Celovitost problematike varnosti v železniškem prometu, ki se spopada s formalnimi in organizacijskimi posebnostmi v posameznih državah, je lahko ovira za učinkovito povezljivost železniškega sistema Skupnosti. Za odpravo takšnih ovir bo Slovenija nadaljevala obravnavo predloga **direktive o varnosti železniškega sistema Skupnosti** in predloga **uredbe o spremembi Evropske železniške agencije (ERA)**, ki skupaj z direktivo o interoperabilnosti, ki jo je portugalsko predsedstvo uspešno zaključilo, zagotavljajo povečano učinkovitost in konkurenčnost železniškega sistema Skupnosti.

2. Železniški promet

Že omenjeni zakonodajni akti, ki so zaradi vsebinske skladnosti navedeni v varnostnem sklopu, dajejo osnovo za nadaljnji razvoj konkurenčnosti železniškega sistema Skupnosti. Z njimi se načrtuje poenotenje in poenostavitev postopkov, ki so potrebni za učinkovit potek mednarodnega železniškega prometa. Poenotenje postopkov in uveljavitev skupnih tehničnih specifikacij v nadaljevanju omogoča tudi vseevropsko priznavanje posameznih potrdil, ki znatno zmanjšujejo ovire pri konkurenčnosti. Republika Slovenija bo med predsedovanjem Evropski uniji v vseh pogledih posvetila posebno pozornost razvoju železniškega sektorja ter možnosti za zmanjšanje emisij v prometu in zmanjšanje cestnega tovornega prometa, tako pa bo pripomogla k trajni mobilnosti in zdravemu življenjskemu okolju.

3. Zahodni Balkan

Zahodni Balkan ima v slovenskem predsedovanju splošno prednost. K temu bi, kar zadeva promet, lahko prispevalo s podelitvijo **mandata Evropski komisiji za začetek pogajanj za podpis prometnega sporazuma z Zahodnim Balkanom**. Zdaj potekajo posvetovanja Komisije z državami tega območja, pričakovati pa je, da bo Komisija nekoliko zamujala s predložitvijo prošnje za mandat (prvotno je napovedala, da bo zanj zaprosila novembra 2007). Vsebinsko naj bi sporazum (po vzoru energetskega) na splošno urejal prometno umestitev Zahodnega Balkana v evropski prostor in urejal vse prevozne načine razen letalskega, ki je urejen s posebnimi sporazumi.



Slovensko predsedstvo EU 2008
Slovenian Presidency of the EU 2008
La Présidence slovène de l'UE 2008

4. Galileo

Zaradi politične teže, ki jo ima projekt **Galileo** v Skupnosti, mu bo Slovenija med svojim predsedovanjem namenila vso potrebno pozornost. Poleg tega je Slovenija resna kandidatka za sedež Nadzornega odbora Galileo oziroma GSA (*Galileo Supervisory Authority*) in projektu vseskozi izkazuje tudi politično podporo. Naša država predvideva, da bo program poleg koristi na prometnem prinašal številne izboljšave in inovacije na znanstvenem, raziskovalnem, izobraževalnem in gospodarskem področju.

Vzpostavitev infrastruktur satelitske radionavigacije presega finančne in tehnične zmogljivosti posamične države članice, zato je raven Skupnosti najprimernejša za izvedbo teh programov. Da bi Evropski skupnosti zagotovili nadaljevanje programov Galileo in EGNOS, je treba poleg ustreznega finančnega vzpostaviti še pravni okvir. V skladu s projektom Galileo načrtujemo obravnavo **spremenjenega predloga uredbe o nadaljnjem izvajanju evropskih programov sistema za globalno satelitsko navigacijo** (EGNOS in Galileo), pri čemer predvidevamo, da nam bo s pospešeno razpravo na podlagi doseženega dogovora o financiranju uspelo sprejeti pravni okvir, ki bo omogočil izvedbeno fazo projekta.

5. Prost pretok storitev na področju prometa

V Evropski uniji želimo dati razvoju prometnih storitev večji zagon in tako prispevati k uresničitvi lizbonskih ciljev. Naš skupni cilj je oblikovati enoten konkurenčen notranji trg, ki bo omogočal neoviran pretok blaga in ljudi.

5.1. Cestni promet

Med slovenskim predsedovanjem bomo stremeli k napredku pri oblikovanju konkurenčnih prevoznih storitev v cestnem tovornem prometu in skupnih pravil za opravljanje le-teh, začeli pa bomo obravnavati tudi predlog skupnih pravil za mednarodni prevoz potnikov.

Predlog uredbe o skupnih pravilih za dostop do trga mednarodnega cestnega prevoza blaga ureja mednarodni cestni prevoz med državami Skupnosti in tretjimi državami, veljala pa bo tudi za "kabotažni" prevoz v državah članicah Skupnosti, ki ga začasno opravljajo cestni prevozniki nerezidenti. Poleg tega predlog uvaja enotno kaznovalno politiko za prevoznike iz držav članic Skupnosti, identificira dokumente, ki morajo biti v vozilu, ter zavezuje države članice k izmenjavi informacij z ustreznimi organi v drugih državah članicah o kršitvah in sankcijah. Soglasje držav članic k vsebini predloga uredbe doslej ni bilo doseženo, pri čemer so neskladja predvsem glede kabotaže in sankcioniranja. Slovenija bo v letu 2008 poskušala poenotiti različne poglede držav članic in bo nadaljevala s prvo obravnavo, pri tem pa si bo prizadevala sprejeti splošni pristop oziroma politični dogovor k navedenemu predlogu.



Predlog uredbe o skupnih pravilih glede pogojev za opravljanje dejavnosti cestnega prevoznika določa pogoje, ki jih morajo izpolnjevati podjetja, da pridobijo dovoljenje za opravljanje dejavnosti cestnega prevoznika, in zavezuje organe držav članic k ustreznemu nadzoru. Uvaja odgovornost upravljavca prevoza, ki svoje spričevalo o strokovni usposobljenosti posodi drugemu podjetju, da bi pridobilo dovoljenje, in natančnejši okvir njegovih povezav s podjetjem. Upošteva merila za to, da ima podjetje stalen in dejanski sedež v državi članici. Tako lahko njegovo ravnanje ustrezno nadzoruje nacionalni organ, ki mu je izdal dovoljenje za opravljanje dejavnosti in primerljive finančne kazalnike za merjenje finančnega položaja podjetja. V okviru dosedanje razprave so bila obravnavana področja, ki urejajo dostop do trga mednarodnega prevoza blaga, in sicer: nacionalni elektronski registri, postopek pridobitve dovoljenja, pogoji za dober ugled in oblikovanje seznama najresnejših kršitev. Slovenija bo nadaljevala delo pri tem dosjeju in poskušala doseči splošni pristop oziroma politični dogovor.

Predlog uredbe o skupnih pravilih za dostop do trga avtobusnih prevozov uvaja enostavnejši in hitrejši postopek za izdajo dovoljenj za mednarodni linijski prevoz, poenostavljena in standardizirana pa bo licenca Skupnosti, s katero naj bi se zmanjšale upravne obremenitve in zamude. Poleg tega predlog uredbe prinaša okrepljene predpise, ki zavezujejo državo članico, da na prošnjo druge države članice ukrepa, kadar prevoznik, ki mu je izdala licenco Skupnosti, stori kršitev v drugi državi. Slovenija bo začela obravnavo predloga uredbe in si bo prizadevala doseči napredek na tem področju.

5.2. Letalstvo

Kar zadeva letalstvo, je enotni trg prevoznih storitev v EU že precej razvit in konkurenčen. Obravnava **predloga direktive o letaliških pristojbinah** že poteka; z njim bodo opredeljena številna temeljna načela, ki jih morajo upravljavci letališč spoštovati pri določanju letaliških pristojbin. Uporaba skupnega svežnja osnovnih pravil v zvezi z letališkimi pristojbinami na celotnem območju EU bo zagotovila, da bodo letalski partnerji nepristransko določali parametre za uporabo letališke infrastrukture. Slovenija bo med predsedovanjem vodila politično razpravo, da bi dosegla soglasje.

Evropska unija želi s krepitvijo **zunanjih odnosov** v letalstvu doseči poenotenje pogojev za opravljanje dejavnosti zračnega prevoza tudi zunaj svojih meja. Med slovenskim predsedovanjem načrtujemo podelitev **mandata Evropski komisiji za začetek pogajanj z Izraelom**.

Sodoben razvoj informacijske tehnologije je v letalstvu že omogočil nakup letalskih vozovnic iz domačega naslonjača. Hitremu razvoju novih storitev pa mora slediti ustrezna pravna ureditev. **Predlog uredbe o računalniških rezervacijskih sistemih** je bil oblikovan na podlagi preteklega obstoječega stanja na trgu, ko je bila večina računalniških sistemov rezervacij v lasti in pod nadzorom letalskih družb. S prodajo letalskih družb in razvojem rezervacij po internetu se je tržni položaj spremenil in ugotovljeno je, da obstoječa uredba ovira učinkovito delovanje trga. Od januarja 2008 bo pod slovenskim predsedstvom potekalo podrobno preučevanje in usklajevanje omenjenega predloga.



Slovensko predsedstvo EU 2008
Slovenian Presidency of the EU 2008
La Présidence slovène de l'UE 2008

6. Zmanjšanje emisij v prometu

Podnebno-energetski zakonodajni paket 2008 je splošna prednostna naloga slovenskega predsedovanja. Na prometnem področju bomo k njej lahko prispevali s sodelovanjem pri obravnavi spremembe **direktive 2003/87/ES zaradi vključitve letalskih dejavnosti v sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti**. Na področju motornih vozil pa se bo začela obravnavati predloga akta **o emisijah izpušnih plinov gospodarskih vozil, t. i. Euro VI**, in predloga pravnega predpisa **o emisijah CO₂ v izpušnih plinih osebnih vozil**. Namen omenjenih dosjejev je zniževanje emisij in škodljivih vplivov CO₂ na okolje.

7. Motorna vozila

Slovensko predsedstvo bo v zvezi s tehnično uskladitvijo motornih vozil začelo obravnavo novega **predloga uredbe o zaščiti pešcev** in **predloga uredbe o homologaciji motornih vozil s pogonom na vodik**. Predlog akta o zaščiti pešcev bo nov tehnični predpis, ki bo izboljšal varnost pešcev in drugih izpostavljenih udeležencev v cestnem prometu ob poškodbah pri trčenju z motornim vozilom. Nov predlog pravnega predpisa o homologaciji motornih vozil s pogonom na vodik pa bo uredil usklajena pravila za konstrukcijo motornih vozil s pogonom na vodik ter hkrati zagotovil visoko stopnjo varnosti in zaščite okolja. Pri obravnavi obeh navedenih zakonodajnih predlogov slovensko predsedstvo pričakuje znaten napredek pri sprejemanju in meni, da bo prvi pripomogel k povečanju varnosti v cestnem prometu, drugi pa k manjšemu onesnaževanju okolja z izpušnimi plini motornih vozil.



Slovensko predsedstvo EU 2008
Slovenian Presidency of the EU 2008
La Présidence slovène de l'UE 2008

8. Predvideni dogodki v času slovenskega predsedovanja Svetu EU

Zasedanje Sveta TTE (v formaciji promet)	7. - 8. april 2008 12. junij 2008	Luksemburg Luksemburg
Neformalno srečanje ministrov za promet	5. - 7. maj 2008	Slovenija
Letalstvo: 2. faza pogajanj EU – ZDA	15. - 16. maj 2008	Slovenija
Konferenca TRA (<i>Transport Research Arena</i>)	21. (otvoritev) - 24. april 2008	Slovenija
TEN-T Zahodni Balkan	predvidoma marca 2008	Beograd
Konferenca o letalstvu v prihodnosti	22. januar 2008	Bruselj
Dan pomorstva	19. maj 2008	Bruselj